

VIJEĆE EUROPE

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL

KONAČNA ODLUKA

O DOPUŠTENOSTI

Zahtjeva br. 69027/01
Dobrivoje MIKIĆ
protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući 19. prosinca 2002. godine u vijeću sastavljenom od

- g. C.L. ROZAKIS, *predsjednik*
- gđa F. TULKENS,
- g. P. LORENZEN,
- gđa N. VAJIĆ,
- g. E. LEVITIS,
- g. A. KOVLER,
- g. V. ZAGREBELSKY, *suci*
- i. g. S. NIELSEN, *zamjenik tajnika Odjela*

uzimajući u obzir naprijed navedeni zahtjev koji je podnesen 22. veljače 2000. godine,

uzimajući u obzir djelimičnu odluku od 30. svibnja 2002. godine,
uzimajući u obzir očitovanje koje je podnijela tužena Vlada i odgovor na očitovanje kojeg je podnio podnositelj zahtjeva,
nakon vijećanja, odlučuje kako slijedi:

ČINJENICE

Podnositelj zahtjeva, g. Dobrivoje Mikić, je hrvatski državljanin, rođen 1931. godine, i živi u Zagrebu. Tuženu Vladu zastupa njezina zastupnica gđa Lidija Lukina-Karajković.

A. Okolnosti predmeta

Činjenice predmeta, prema navodima stranaka, mogu se sažeti kako slijedi.

Tijekom 1992. godine podnositelj zahtjeva je pozajmio sljedeće iznose novca određenom broju poduzeća:

- 28. studenoga i 8. prosinca 1992. F.I.M.-u, poduzeću u Zagrebu, DEM 5.600 i DEM 3.000, na vrijeme od 3 mjeseca po kamatnoj stopi od 30%
- 1., 9. i 14. listopada, 14. studenoga i 10. prosinca 1992. "Y."-u, poduzeću u Zagrebu, 180.000 hrvatskih kuna (HRK), HRK 130.000, HRK 179.000, HRK 181.000, HRK 492.000, na vrijeme od 3 mjeseca po kamatnoj stopi od 35%;

Budući da rečena poduzeća nisu vratila navedene zajmove, podnositelj zahtjeva je pokrenuo sljedeće postupke pred Općinskim sudom u Zagrebu:

1. Postupak protiv poduzeća F.I.M. i njegove vlasnice, Đ.M.

Dana 28. siječnja 1994. godine podnositelj zahtjeva je podnio tužbu radi povrata iznosa od DEM 16.330.

Prije 5. studenog 1997. godine, kada je Konvencija stupila na snagu u odnosu na Republiku Hrvatsku, prvostupanjski sud je održao nekoliko ročišta.

Ročište zakazano za 11. rujna 1998. godine bilo je odgođeno.

Na ročištu dana 4. veljače 1999. godine sud je pozvao podnositelja zahtjeva da dostavi izvod iz registra Trgovačkog suda radi provjere pozicije tuženice Đ.M. u odnosu na F. I. M.

Dana 9. ožujka podnositelj zahtjeva je dostavio zatraženi izvod, a dana 14. svibnja 1999. godine zatražio je sud da sasluša dva svjedoka.

Na ročištu dana 24. svibnja 1999. godine sud je saslušao podnositelja zahtjeva i Đ.M.

Dana 24. svibnja 1999. godine sud je donio presudu kojom je odbio tužbeni zahtjev podnositelja zahtjeva.

Dana 1. lipnja 1999. godine podnositelj zahtjeva se žalio protiv te presude.

Čini se da je podnositelj zahtjeva zatražio i izuzeće predsjedajućeg suca zbog pristranosti.

Taj je prijedlog bio odbijen od strane predsjednika Općinskog suda u Zagrebu dana 15. listopada 1999. godine.

Dana 10. svibnja 2000. godine spis je proslijeđen Županijskom sudu u Zagrebu kao žalbenom sudu.

Trenutno je u tijeku postupak po žalbi podnositelja zahtjeva.

2. Postupak protiv poduzeća L.L. i Đ.L.

Dana 4. ožujka 1996. godine podnositelj zahtjeva je podnio tužbu radi povrata iznosa od DEM 5.180 protiv L.L. i Đ.L. koji su preuzeli zajmove od poduzeća Y.

Dana 26. travnja 1996. godine tužba podnositelja zahtjeva bila je odbačena. Ta odluka bila je dostavljena podnositelju zahtjeva dana 3. svibnja 1996. godine, a postala je pravomoćna 16. svibnja 1996. godine.

B. Mjerodavno domaće pravo

Mjerodavni dijelovi članka 63. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (stupio na snagu 15. ožujka 2002., objavljen u Narodnim novinama br. 49 od 3. svibnja 2002. – u daljnjem tekstu "Ustavni zakon o Ustavnom sudu iz 2002.") glase kako slijedi:

«(1) Ustavni sud će pokrenuti postupak po ustavnoj tužbi i prije no što je iscrpljen pravni put, u slučaju kad o pravima i obvezama stranke ili o sumnji ili optužbi zbog kažnjivog djela nije u razumnom roku odlučio ...

(2) U odluci kojom usvaja ustavnu tužbu zbog nedonošenja akta u razumnom roku iz stavka 1. ovoga članka, Ustavni sud će nadležnom sudu odrediti rok za donošenje akta kojim će taj sud meritorno odlučiti ...

(3) U odluci iz stavka 2. ovoga članka Ustavni sud će odrediti primjerenu naknadu koja pripada podnositelju zbog povrede njegova ustavnog prava ... Naknada se isplaćuje iz državnog proračuna u roku od tri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva stranke za njezinu isplatu.»

PRIGOVORI

Podnositelj zahtjeva prigovara prema članku 6. Konvencije zbog duljine postupka.

On također prigovara prema članku 13. Konvencije da nema na raspolaganju učinkovito pravno sredstvo u odnosu prigovor na duljinu postupaka.

PRAVO

1. Podnositelj zahtjeva prigovara prekomjernoj duljini postupaka prema članku 6., stavak 1. Konvencije, čiji relevantni dio glasi kako slijedi:

“Radi utvrđivanja svojih prava i obveza građanske naravi ..., svatko ima pravo da ... sud u razumnom roku ispita njegov slučaj ...”

On također prigovara da nema na raspolaganju učinkovito pravno sredstvo u odnosu na prigovor na duljinu postupaka i poziva se na članak 13. Konvencije koji glasi kako slijedi:

“Svatko čija su prava i slobode koje su priznate u ovoj Konvenciji povrijeđene ima pravo na djelotvorna pravna sredstva pred domaćim državnim tijelom čak i u slučaju kad su povredu počinile osobe koje su djelovale u službenom svojstvu.”

1. Postupak protiv poduzeća F.I.M. i njegove vlasnice, D.M.

Vlada prvo navodi da je podnositelj zahtjeva propustio iscrpiti domaća pravna sredstva jer nije podnio ustavnu tužbu temeljem novouvedenog članka 63. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu. Vlada tvrdi da takva tužba omogućuje stranci da traži ustavnu zaštitu u odnosu na duljinu postupka te ovlašćuje Ustavni sud da dodijeli pravednu naknadu i odredi rok u kojem nadležan sud mora odlučiti o meritumu predmeta.

Podredno Vlada je pozvala sud da odbaci zahtjev kao očito neosnovan.

Što se tiče složenosti predmeta Vlada tvrdi da je podnositelj zahtjeva činjenice iznio na konfuzan način i time predmet učinio složenijim.

Što se tiče ponašanja podnositelja zahtjeva Vlada smatra da je podnositelj zahtjeva doprinio duljini postupka jer je inzistirano da sud saslušaju tuženicu te je također predložio izuzeće predsjedajućeg suca zbog pristranosti.

Što se tiče ponašanja domaćih vlasti, Vlada navodi da su domaći sudovi redovno održavali ročišta i pokazali revnost u vođenju postupka.

Podnositelj zahtjeva se ne slaže s Vladom.

Sud je prvo ispitao je li podnositelj zahtjeva udovoljio pravilu o iscrpljivanju domaćih pravnih sredstava kako je to propisano člankom 35., stavak 1. Konvencije. Podsjećajući na svoje odluke u predmetima Slaviček i Nogolica u kojima je utvrdio da u Hrvatskoj postoji učinkovito pravno sredstvo u odnosu na duljinu postupka, Sud ne vidi razloga da u ovom predmetu odstupa od svog stajališta izraženog u naprijed navedenim predmetima (*vidi Slaviček protiv Hrvatske* (odluka), br. 20862/02, 4. srpnja 2002. godine, ECHR – 2002..., i *Nogolica protiv Hrvatske* (odluka), br. 77784/01, 5. rujna 2002. godine, ECHR – 2002...)

Slijedi da ovaj prigovor mora biti odbačen prema članku 35., stavci 1. i 4. Konvencije, radi neiscrpljivanja domaćih pravnih sredstava.

Što se tiče prigovora prema članku 13. Konvencije, Vlada tvrdi da članak 63. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu predstavlja pravno sredstvo u odnosu na duljinu postupka.

Kao što je gore objašnjeno, Sud smatra da je novouvedeni članak 63. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu iz 2002. godine osigurava podnositelju zahtjeva učinkovito pravno sredstvo u odnosu na duljinu postupka.

Slijedi da je ovaj prigovor očito neosnovan i da mora biti odbačen prema članku 35., stavci 3. i 4. Konvencije.

2. Postupak protiv poduzeća L.L. i Đ.L.

Vlada tvrdi da ovaj dio zahtjeva nije sukladan *ratione temporis* s nadležnošću Suda jer je postupak okončan 26. travnja 1996. godine dok je Konvencija stupila na snagu u odnosu na Hrvatsku 5. studenog 1997. godine.

Sud primjećuje da je pravomoćna odluka u ovom postupku bila donesena od Općinskog suda u Zagrebu dana 26. travnja 1996. godine i da je dostavljena podnositelju zahtjeva dana 3. svibnja 1996. godine, dok je Konvencija stupila na snagu u odnosu na Hrvatsku 5. studenog 1997. godine.

Slijedi da je ovaj dio zahtjeva nesukladan *ratione temporis* s odredbama Konvencije u smislu članka 35., stavak 3. i mora biti odbačen prema članku 35. stavak 4.

Iz tih razloga Sud jednoglasno

Proglašava zahtjev nedopuštenim.

Søren NIELSEN
Zamjenik Tajnika Odjela

Christos ROZAKIS
Predsjednik